

Det sker i dagplejen

Håndbog til 4 film

Indhold

Introduktion	3
Præsentation af de 4 film	3
Om filmene	4
Den styrkede pædagogiske læreplan i dagplejen	4
Generelle overvejelser i forhold til den styrkede pædagogiske læreplan	4
De gode relationer og det gode samspil	5
Inddragelse af børnenes perspektiver	5
Det brede læringsbegreb	6
Dannelse	6
Evaluering	7
Film nr. 1: Leg og aktiviteter	8
Film nr. 2: Forældresamarbejde	10
Film nr. 3: Hverdagsrutiner	12
Film nr. 4: Interview med forældre	14

Forfatter: Lektor Kirsten Ringgaard, VIA Efter- og videreuddannelse – pædagogik og CFU, Campus Holstebro, april 2021, i samarbejde med Lektor Mathilde Tamberg Carstens, VIA **Politisk ansvarlig:** Kim Henriksen **Redaktion:** Birgit Stechmann **Illustration:** Jørgen Stamp **Produktion:** Grafisk Team/Sporenstregs og FOAs trykkeri

Introduktion

Denne håndbog er en vejledning i, hvordan dagplejen kan anvende 4 film, som er udarbejdet af VIA Efter- og videreuddannelse – pædagogik og CFU for FOA. Filmene kan bruges som inspirationskilde og refleksionsværktøj i dagplejen, og de kan ses her:

foa.dk/forbund/temaer/p-aa/styrket-paedagogisk-laereplan/saadan-arbejder-du-med-det-paedagogiske-grundlag/foraeldresamarbejde.

Håndbogen består af temaark til de enkelte film med følgende indhold:

1. Beskrivelse, analyse og refleksion over filmens tema-tikker med udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan.
2. Refleksionskort med refleksionsspørgsmål til dialogen mellem dagplejer og forældre, til eget arbejde samt til brug i det kollegiale samarbejde.
3. Faktaboks med henvisninger til anvendt litteratur og forskning på området. Faktabokse vil ligeledes komme med gode råd og inspiration til, hvordan dagplejeren kan indgå i dialog med forældrene om børnenes dannelse, trivsel, udvikling og læring.

Præsentation af de 4 film

Film nr. 1: Leg og aktiviteter

Filmen omhandler det pædagogiske læringsmiljø i dagplejen. Den viser børnenes deltagelse i dagens aktiviteter, børnefællesskaber og leg.

Film nr. 2: Forældresamarbejde

Filmen omhandler samarbejdet mellem dagplejer og forældre. Den viser, hvad forældresamarbejde handler om, og hvad dagplejeren lægger vægt på i mødet og samarbejdet med forældre. Filmen kommer med eksempler på hente-/bringesituationer. Fokus er på dialog og samarbejde med forældrene og på barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Film nr. 3: Hverdagsrutiner

Filmen viser eksempler fra måltidet, skifte- og sovesituationer samt eksempler på, hvad børn skal lære, og hvordan børn lærer. Fokus er på det brede læringsbegreb og vigtigheden af at inddrage børnenes perspektiver.

Film nr. 4: Interview med forældre

Filmen omhandler nyankomne forældres fortællinger om mødet med dagplejen. Fokus er på mødet mellem barn, forældre og dagplejere, mødet med den nye kultur samt dialogen om gensidige forventninger.

Om filmene

Filmene er finansieret af FOAs Pædagogiske Udviklings Fond PUF og produceret af VIA i samarbejde med Tofu Productions.

Filmene indgår i projektet 'Det sker i dagplejen' og formålet med de 4 film er, at styrke samarbejdet og dialogen mellem dagplejen og primært nyankomne forældre. Filmene kan også bidrage til samarbejdet med forældre generelt og med forældre i udsatte positioner.

De er speaket på arabisk, engelsk og dansk og kan hentes på FOAs hjemmeside.

Den styrkede pædagogiske læreplan i dagplejen

De pædagogiske læringsmiljøer gennem hele dagen i dagplejen skal tilrettelægges i overensstemmelse med den styrkede pædagogiske læreplan, som gælder for alle dagtilbud i Danmark.

”Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Samarbejdet skal bidrage til, at barnet får en god og tryk opvækst.”

[Den styrkede pædagogiske læreplan - Rammer og indhold]

I de 4 film ser vi, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer udspringer sig i løbet af hele dagen i dagplejen. De viser, hvordan hele børnegruppen deltager, udfordres og oplever mestring i de daglige rutiner, aktiviteter og lege. De viser også, hvordan dagplejen taler med forældrene om gensidige forventninger og viser, hvordan dagplejen vejleder forældre og inddrager forældrenes perspektiver i arbejdet med børnegruppen.

Generelle overvejelser i forhold til den styrkede pædagogiske læreplan

Du kan anvende de 4 film som inspiration, når du vil evaluere dine egne læringsmiljøer i dagplejen fx dit forældresamarbejde eller måltidet.

Uanset hvilket læringsmiljø du vil evaluere, skal du inddrage viden om de nedenstående 5 elementer fra den styrkede pædagogiske læreplan, da de er afgørende for din tilgang til børnegruppen og afgørende for din måde at tilrettelægge aktiviteter, rutiner og andre situationer på i dagplejen.

De gode relationer og det gode samspil

Når du som dagplejer viser interesse og omsorg for barnet og giver barnet tryghed og sikkerhed, så er der større chance for, at barnet har mod på at prøve og lære noget nyt. En god relation til barnet øger således barnets

- evne til at lære nye ting
- muligheder for at indgå i sociale fællesskaber
- tro på sig selv, herunder selvværd og selvtillid.

5 gode råd med pædagogiske tiltag til relationsdannelse i dagplejen:

Vis omsorg

- Vær pålidelig.
- Lyt til barnet.
- Tro på barnet.
- Vis, at du nyder at være sammen med barnet.
- Støt barnet.

Udfordre barnet

- Forvent det bedste af barnet.
- Stil krav til barnet, så det kan vise, at det kan mere, end det selv tror.
- Anerkend barnet også når det fejler og hjælp det til at prøve igen.

Yd støtte

- Hjælp barnet igennem svære situationer.
- Opbyg barnets selvtillid.
- Sæt grænser for at vise barnet vejen.

Del ansvar

- Tag barnet seriøst.
- Involver barnet i de situationer, som det kan håndtere.
- Samarbejd med barnet om at løse udfordringer.
- Støt barnet i nogle gange at gå forrest og at tage ansvar.

Udvid muligheder

- Hjælp og inspirér barnet til at se nye muligheder.
- Udvid barnets horisont ved at vise nye måder at gøre ting på.

Inddragelse af børnenes perspektiver

Børneperspektiv er et nyere begreb, og i den styrkede pædagogiske læreplan står der, at det pædagogiske læringsmiljø i dagplejen skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv – uanset om det er i hverdagsituationer, rutiner, børne- eller voksenplanlagte aktiviteter/forløb m.m.

Børnene skal opleve, at de bliver inddraget, da det fører til øget selvforståelse og selvværd, og at børnene bedre kan lære at meste og forstå deres hverdag [Den styrkede pædagogiske læreplan s. 17].

Når du ønsker at inddrage børnenes perspektiver, må du gøre dig umage med at se, høre og på anden måde sanse, hvad barnet kommunikerer til dig både verbalt og

nonverbalt gennem kropssprog og mimik. Du må forsøge at leve dig ind i, hvad barnet oplever.

Det kræver, at du er 'flersproget' og gør dig umage med at give barnet nogle muligheder for at kommunikere sit perspektiv på den måde, som det bedst kan med ord, udtryk eller lyd. Det kan være udfordrende, men en måde at få øje på barnets perspektiv er ved at stille sig selv spørgsmålet:

"Hvordan er det man at være præcis dette barn i denne situation?"

Refleksion

- I hvilke situationer i dagligdagen inddrager du (især) børnenes perspektiver?
- Hvordan inddrager du børnenes perspektiver? Hvad gør du for at få øje på deres perspektiver?
- Inddrager du din viden om børnenes perspektiver i dine dialoger med forældrene og i planlægningen af din dagligdag?

Det brede læringsbegreb

I den styrkede pædagogiske læreplan (s.19) står der, at: "Børn lærer ved at undre sig [...] blive mødt af spørgsmål og udfordringer [...] ved at eksperimentere [...], gennem kommunikation [...] sociale interaktioner [...] ved at opleve nyt [...] ved at opleve, at de kan ændre på regler [...] indgå i fællesskab med andre børn og voksne [...] begå fejl, famle og slippe fantasien løs."

Med andre ord sker læringen i dagplejen i alle de situationer, børnene er en del af, fra de kommer om morgenen, og til de skal hjem igen. De lærer af det, de deltager i, når der skal dækkes bord, når de bliver skiftet, og når de leger osv.

Alle læringsrum er lige lærerige og vigtige, når det handler om læring. De tilegner sig viden og nye færdigheder i alle sociale sammenhænge i løbet af dagen.

Børnene er hele tiden i gang med at udforske, hvem de selv er, hvad de kan, hvem de andre er, og hvordan de kan indgå i relationer med de andre børn og den voksne. Deres læreprocesser er i høj grad kropslige og sanselige. Deres kroppe mærker og forstår det, der sker, længe inden deres hjerner er klar til at forstå, hvad der sker.

Det er derfor vigtigt, at du hjælper og støtter alle børn i at mestre balancen mellem at varetage egne behov og tage hensyn til de andre børns behov for at eksperimentere og lære.

Dannelse

I den styrkede pædagogiske læreplan (s. 17) står der:
 ”Dannelse referer til en dybere form for læring, hvor barnet som aktiv deltager, forankrer værdier og viden i egen personlighed som rettesnor for at orientere sig og handle i en global verden som et hensynsfuldt, kritisk, demokratisk menneske”.

Børnene forankrer værdier og viden ud fra de oplevelser, de får sammen med deres voksne og sammen med de andre børn. De mærker og erfarer, hvad det bl.a. vil sige at drage omsorg for hinanden i dagplejen ved at erfare, hvordan det er at mærke omsorg fra andre, hvordan de andre reagerer, når jeg viser omsorg mv.

Evaluering

Den styrkede pædagogiske læreplan betoner vigtigheden af løbende at evaluere og udvikle læringsmiljøerne i dagplejen. Det handler om selv og sammen med kolleger at udvikle en faglig selvkritisk og reflekteret tilgang til den måde, man møder og samarbejder med børn og forældre på og til den måde, man tilrettelægger dagens aktiviteter, rutiner og lege på (Den styrkede pædagogiske læreplan s. 50-51)

Dialogboksene og refleksionsspørgsmålene kan hjælpe dig/jer på vej til at reflektere over og evaluere læringsmiljøerne i dagplejen.

Refleksion

- Hvordan forstår du dannelse?
- Hvordan arbejder du på at bidrage bedst muligt til børnenes dannelse i din dagpleje? Kan du blive endnu bedre til at have fokus på dannelse i dagligdagen?
- Drøfter du eksempler på børnenes dannelsesprocesser med dine kolleger og leder for at blive klogere på begrebet?

Tidslinje

Du kan starte med at lave en tidslinje over de rutiner, aktiviteter og andre situationer, som børnene deltager i gennem *hele* dagen. Herved får du øje på, hvilke læringsmiljøer du tilbyder børnene og øje på, hvilke læringsmiljøer, du gerne vil øge kvaliteten af (evaluere).

Evaluering

Når du har valgt et læringsmiljø, som du gerne vil evaluere, kan du anvende dette skema til din evaluering.

Mål	Dokumentation	Nye handlinger	Nåede jeg målet
Mit mål for læringsmiljøet (hvad vil jeg gerne opnå)	Jeg vil undersøge læringsmiljøet ved at anvende et eller flere af disse: 1. lagttagelse 2. Filmklip 3. Praksisfortælling 4. Tale med børn og evt. forældre	Hvilke nye handlinger fik jeg øje på, som kan føre til, at jeg når mit mål for læringsmiljøet.	Nåede jeg mit mål ved at handle på nye måder? Eller skal jeg prøve andre nye handlinger?
Et eksempel Mål: Bedre dialog mellem børnene ved måltidet.	Dokumentation: 1. lagttagelse af børnene under måltidet. 2. Optage filmklip fra måltidet. 3. Tale med børnene.	Nye handlinger: 1. Nye placeringer ved måltidet. 2. Børnene skiftes til at vælge et dyr eller andet fra kufferten, som vi taler om. 3. Maden sendes rundt og vi taler om den.	Nåede jeg målet? Ja, alle børn er mere deltagende, på hver deres måde, når vi taler om dyrene og maden.

Film nr. 1: Leg og aktiviteter

Filmens temaer

- Samspil og tætte relationer i børnefællesskabet ledet af dagplejeren.
- Alle børn deltager på deres egne præmisser.
- Børnene udforsker og eksperimenterer, og det ser ud til at give dem mening.
- Leg er involveret i de fleste læringsrum gennem hele dagen.

I filmen ser vi, at børnene befinder sig i et velkendt miljø med en kendt daglig rytme, som i høj grad er præget af leg, dialog og tæt samspil mellem børnegruppen og dagplejeren.

Vi får øje på, at alle børn deltager og bliver udfordret på et alderssvarende niveau. De er trygge og tør udforske og eksperimenterer med forskellige legeremedier ude og inde. De oplever forskellige legestemninger, når de deltager i forskellige typer lege (fx danse-klæd ud leg, rundkredsleg, udeleg).

I alle dagens aktiviteter og lege ser vi dagplejeren deltage aktivt på forskellige måder. Nogle gange som den, der støtter og hjælper de mindste børn, andre gange som igangsætter og andre gange i en mere observerende rolle.

Børnemiljøet i dagplejen bærer præg af, at dagplejeren er bevidst om og prioriterer forskellige omsorgselementer som ro og en tæt følelsesmæssig kommunikation med børnegruppen. Vi ser også, at dagplejeren organiserer dagen med plads til leg og aktiviteter, som rytmisk glider fra det ene element til det andet i løbet af dagen.

Temaet leg

- Børns leg har en værdi i sig selv og skal ifølge den styrkede pædagogiske læreplan være en gennemgående del af børnenes læringsmiljøer i dagplejen gennem hele dagen. Børn leger, fordi de har lyst til det, og de gør sig mange nødvendige erfaringer i legen, som giver dem god mening. Børnene får sammen mulighed for at bruge deres fantasi og mulighed for at fordybe sig i det, der optager dem.

Børn leger, fordi de elsker at

- udforske og eksperimenterer.
- deltage på deres egne præmisser.
- have det sjovt.
- opleve at være i forskellige legestemninger.
- gøre sig nye erfaringer.

Dagplejerens rolle i og omkring børns leg

Din rolle som dagplejer handler først og fremmest om at støtte *alle* børn i at opnå legekompeterencer, også de børn, der har svært ved at lære at lege alene og sammen med andre børn. Det kræver, at du er nærværende, støttende og observerende, og at du støtter op om og bygger videre på børnenes egne initiativer til leg.

Du må løbende vælge, hvordan du bedst kan 'give ilt til legen' i form af, at du selv vælger at deltage i legen, eller at du vælger at supplere med nye legeredskaber eller lignende.

Det er samtidig dit ansvar at sætte god tid af til leg gennem hele dagen og at anvende 'en legende tilgang' i dagens rutiner og andre situationer. Endelig er det afgørende for legen, at du skaber gode fysiske rum med legeredskaber og materialer ude og inde i dagplejen.

Leg handler om stemninger

Når børn er optaget af leg, kommer de i forskellige stemninger, som gør, at legen bliver ved med at være meningsfuld at deltage i. Du kan selv støtte op om legen ved at bidrage til den relevante stemning.

1. Hengiven: Fokus er koncentration og en stille krop eller en krop, som bevæger sig i lavt tempo uden de store udsving. Fx ved at bygge med Lego eller samle puslespil.
2. Højspændt: 'Sus i maven'. Fx ved en gyngetur, hop i trampolin eller en tur på rutsjebanen.
3. Opspændt: Man vil gerne vise sig selv frem, og andre er med på den og gør det samme. Man 'gør sig til'. Fx ved at optræde i lege som cirkuslege og X Factor.
4. Eufori: Alt det frække, skøre og frivole. Det handler om at gøre det, som man ikke burde. Fx ved pjatteri. Stemningen kaldes også 'legens benzin'.

Leg danner

Når børn leger, gør de sig erfaringer med sig selv og det at være menneske sammen med andre. De gør sig kropslige erfaringer, fx når de hopper, løber og cykler. De får sociale erfaringer, når de leger sammen med de andre børn og voksne. De oplever sig selv som kreative, når de fx får fortalt historier og leger fantasilege, hvor de forestiller sig, at verden ser anderledes ud, og at alt kan lade sig gøre.

Refleksion

Som dagplejer bør du reflektere over leg i dagplejen:

- Får jeg øje på og inddrager jeg børnenes perspektiver i legen?
- Støtter jeg **alle** børn i at deltage og i at lære forskellige legestrategier?
- Indtager jeg forskellige positioner/roller i og omkring legen alt efter børnenes behov?
- Har jeg i dagplejen en rytme, der fremmer en legende hverdag?

Filmens temaer

Fakta

- At lege er noget, man skal øve sig på for at blive rigtig god til det!
- Når børn leger, gør de sig erfaringer med sig selv og det at være menneske sammen med andre.
- Din rolle som dagplejer handler først og fremmest om at støtte *alle* børn i at opnå legekompeterencer.

Læs mere ...

- Den styrkede pædagogiske læreplan emu.dk/dagtilbud/forskning-og-viden/den-styrkede-paedagogiske-laereplan/den-styrkede-paedagogiske
- Forsker på DPU, Lars Geer Hammershøj youtube.com/watch?v=iHxTOCy2UFY
- Helle Marie Skovbjerg, [2021], *10 tanker om leg*, Dafolo
- Ida Elbæk, [2019], *Det gode børneliv for 0-2 årige*, Dafolo

Film nr. 2: Forældresamarbejde

Filmens temaer

- En tryk og tillidsfuld relation mellem forældre og dagplejer.
- En respektfuld og anerkendende samtale mellem forældre og dagplejer.
- Dagplejeren støtter barnet i at sige farvel til forældrene og i at komme ind i børnefællesskabet.

I filmen ser vi, at børnene er trygge ved at blive afleveret i dagplejen. Forældre og dagplejeren er begge optagede af, at børnene får en god start på dagen, så de taler om, hvordan børnene har haft det, og hvordan barnet fx har sovet om natten og spist om morgenen.

Temaet forældresamarbejde

Forældresamarbejde handler om at skabe en god sammenhæng for barnet mellem dagplejen og hjemmet. Ifølge den styrkede pædagogiske læreplan skal dagplejen samarbejde med forældrene om barnets læring, udvikling, dannelse og trivsel, så alle børn får mulighed for at klare sig godt i livet [Den styrkede pædagogiske læreplan s. 24-25].

For at du som dagplejer kan varetage et tillidsfuldt samarbejde med forældrene, er det afgørende, at du har mulighed for at drøfte og evt. få støtte og hjælp fra din leder og dine kolleger.

Du må samtidig prioritere forældresamarbejdet højt og afsætte den fornødne tid til at tale med forældrene samt afsætte tid til at evaluere dit samarbejde.

Forskning viser

1. At jo bedre kontakten og samspillet er mellem forældre og det pædagogiske personale, desto mere positivt oplever barnet dagtilbuddet.
2. At det pædagogiske personale og forældre oplever børnene i forskellige situationer, så de hver især har en unik viden, som – når den deles – kan berige samarbejdet mellem dagtilbud og hjem til gavn for barnet.
3. Forældre til børn i dagtilbud efterlyser et større fokus på børnenes trivsel, udvikling og læring i forældresamarbejdet – både gennem dialog og vejledning fra det pædagogiske personale.
4. Forældrene vil også gerne have et øget fokus på læringsmiljøet i hjemmet.

Sæt rammer for forældresamarbejdet

Forældresamarbejdet kræver, at det er dig som dagplejer, der skal tage ansvaret for at få skabt et anerkendende og respektfuldt samarbejde med forældrene, der har fokus på barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Du skal være den, der tager initiativ til samarbejdet og den, der stiller de undrende spørgsmål i dialogen om barnet. Det er vigtigt, at du viderebringer dine oplevelser med barnet i børnegruppen til forældrene og omvendt, at forældrene fortæller om deres oplevelser med barnet til dig.

Refleksion

- Hvorfor er forældresamarbejde vigtigt for dig og forældrene i din dagpleje?
- Hvordan foregår forældresamarbejdet - og er der forskel på, hvordan dit samarbejde foregår fra familie til familie?
- Ved forældrene, hvad der foregår i dagplejen og hvorfor?
- Ved du, hvad forældrene kan bidrage med omkring deres børn?

Se mere om forældresamarbejde under film 4.

Filmens temaer

Fakta

- Det er dig som dagplejer, der skal tage ansvaret for forældresamarbejdet.
- Det er vigtigt, at du viderebringer dine oplevelser med barnet i børnegruppen til forældrene, og at du er nysgerrig på forældrenes oplevelser med barnet.

Læs mere ...

- EMU Danmarks læringsportal emu.dk
- FOA forældresamarbejde foa.dk/forbund/temaer/p-aa/styrket-paedagogisk-laereplan/saadan-arbejder-du-med-det-paedagogiske-grundlag/foraeldresamarbejde
- Kristina Avenstrup et al. *Det vi er sammen om* [2020], Dafolo

Film nr. 3: Hverdagsrutiner

Filmens temaer

- Alle børn deltager i og omkring hverdagens rutiner.
- Børnene interagerer med hinanden og er interesseret i hinanden.
- Dagplejeren er tæt på alle børn og opmuntrer dem til at prøve selv.

Vi ser, at børnene deltager i dagens rutiner som at dække bord, rydde op og tage tøj og sko på. Det er lystbetonet, og ser ud til at give de enkelte børn mening.

Vi ser, at læringsmiljøet i dagplejen med de daglige rutiner klæder børnene på til at kunne mestre mere og mere.

Vi ser en legende tilgang i dagens rutiner og aktiviteter generelt, som er lystfuldt og forgår i forskellige stemninger afhængig af aktivitetens art. Aktiviteter, som at dække bord, tage tøj af/på, deltage i fælles måltider m.m. kan betragtes som deltagelse i hverdagslivs foreteelser, som børn og dagplejeren løser i fællesskab.

Filmens temaer

Fakta

- Hverdagsrutinerne kan ses som skelettet i hverdagen, de udgør en stor del af dagens aktiviteter.
- Dine rutiner skal være genkendelige, gennemsigtige, tryghedsskabende og overskuelige for børnene.
- Rutiner rummer masser af læringspotentiale for børnene.

Læs mere ...

- Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og undervisningsministeriet (2019) [Det gode måltid i jeres dagtilbud](#)
- Magasinet Danmarks Evalueringsinstitut for børne- og undervisningsministeriet: [Mod på lyst til mad - Et magasin om det gode måltid i dagtilbud](#)
- Undervisningsministeriet :Inddragelse af børns perspektiver i udviklingen af inkluderende læringsmiljøer på emu.dk/sites/default/files/2019-03/Temah%C3%A6fte%20B%C3%B8rneinddragelse.pdf

Temaet hverdagsrutiner

Hverdagsrutine er dagligt tilbagevendende, og det hjælper børnene med at genkende dagens rytme.

For eksempel ved børnene nogenlunde, hvornår de skal spise, at der [måske] skal ryddes op inden måltidet, at de skal vaske hænder, at der skal dækkes bord til hele gruppen osv.

Hverdagsrutinerne kan ses som skelettet i hverdagen, da de udgør en stor del af dagens aktiviteter. Derfor har hverdagsrutinerne og tilrettelæggelsen af dem stor betydning for børnenes trivsel, læring, dannelse og udvikling.

De pædagogiske rutiner bør derfor tilrettelægges på en måde, så du arbejder målrettet med at inddrage børnene og skabe rammer for, at de kan deltage meningsfuldt hver især.

Børns aktive deltagelse i praktiske opgaver, som er til glæde for alle i gruppen, kan understøtte og udvikle deres sociale ansvarlighed, handleevne og livsduelighed.

De pædagogiske rutiner er skelettet i dagligdagen, da de er

- genkendelige
- gennemsigtige
- tryghedsskabende
- overskuelige.

Rutiner rummer masser af læringspotentiale for børn:

- De kan øve sig.
- De kan udvikle sig .
- De kan lære – både individuelt og i fællesskab med andre.

Refleksion

- Hvorfor er det godt for børn at deltage i de daglige rutiner hos dig – hvad lærer de ved det?
- Hvilke krav stiller det til dig, når børn deltager i rutinesituationerne i dagligdagen?
- Deltager dine dagplejebørn i alle rutinerne? Har du fået øje på noget nyt i filmen, som du vil prøve at gøre mere af?

Måltidet

Måltidet er vigtigt i forhold til børns sundhed, læring og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan fremhæver, at pædagogisk praksis skal undersøge børns perspektiver og inddrage dem i det pædagogiske læringsmiljø også i og omkring måltidet.

Når du gerne vil lade børnenes perspektiver fylde, skal du øve dig i at 'give slip' og give børnene plads ved måltidet. Derved bliver børnene mere selvhjulpne og engagerede både i hinanden, og i hvad de spiser, og hvordan maden smager m.m. Du kan selv bidrage med din viden i dialogen med børnene, og sammen kan I dufte, smage og tale om maden og børnenes erfaringer og oplevelser med maden.

Refleksion

- Hvad skal børnene lære/have ud af at deltage i måltidet hos dig?
- Tilrettelægger du måltidet, så det passer til din nuværende børnegruppe?
- Kan jeg tilrettelægge og afvikle måltidet på en endnu bedre måde?

Film nr. 4: Interview med forældre

Filmens tema

Filmen viser interview med 2 forældre af anden etnisk baggrund. De to mødre fortæller om deres møde med dagplejen.

Hvad siger forældrene om forældresamarbejdet i filmen?

- Dagplejen er et trygt og godt sted i forhold til at lære det danske sprog og dansk kultur.
- Dagplejen er et godt sted for barnet med tæt tilknytning til primært én voksen og få børn.
- Der opbygges en god og tæt dialog om barnet i hjemmet og i dagplejen.
- Det er godt for barnet at være sammen med andre børn.

Temaet forældresamarbejde fortsat

Du kan arbejde med dit forældresamarbejde ved at reflektere over 4 tematikker:

A) Invitér forældrene indenfor i dagplejen

- Giv forældrene informationer og viden om dagplejen fx på dagplejens hjemmeside, på sms, på nettet eller via opslag m.m.
- Vis og fortæl forældrene om dine læringsmiljøer i dagplejen. Det handler om læringsmiljøer ude og inde i form af legetøj, redskaber, materialer, garderobe, lege- rum, legeplads osv.
- Giv forældrene tid til og mulighed for at mærke og sansе stemninger, energier, omgangstone, kommunikation i dagplejen.

B) Acceptér at I har forskellige perspektiver på barnet

Dagplejerens og forældrenes perspektiver og synspunkter i forhold til barnet er nogle gange forskellige, og det kan være en fordel for barnets udvikling og trivsel. Jeres viden bygger på forskellige oplevelser med barnet i hhv. dagplejen og i hjemmet og kan være en kilde til forskellig information og viden om barnet.

Dog er uenighed et grundvilkår i samarbejdet med forældrene. Det kan af og til ende i en konflikt, som så må forsøges løst. En konflikt kan være lærerig og føre til et endnu bedre samarbejde, hvis den løses til alles tilfredshed. For at forebygge konflikter er det vigtigt, at begge parter tør være ærlige omkring barnet og sige tingene, som de er.

C) Tal godt om alle forældre og differentiér dit samarbejde med dem

Det sprog, du bruger om forældrene og deres børn, betyder meget for din egen opfattelse af dem, men det smitter også af på de andre forældres opfattelse. Det er derfor vigtigt, at du ikke bliver bærer af de dårlige historier, og at du reflekterer over, hvordan du tilpasser dit samarbejde til de enkelte forældre.

D) Fællesskabet mellem forældrene i dagplejen.

Du kan være med til at styrke fællesskabet blandt forældrene i din dagpleje til gavn og glæde for børnegruppen, hvis du en gang imellem skaber rum for, at de kan mødes for at udveksle erfaringer. Du kan også selv have emner fra dagplejen, som du med fordel kan drøfte med den samlede forældreflok.

Refleksion

- Hvordan taler du om de enkelte forældre? Hvilke ord bruger du, og hvilken betydning får disse ord for din og de andre forældres opfattelse og tilgang til de enkelte forældre?
- Hvordan kan du undgå at blive bærer af de dårlige historier om forældre og deres børn?
- Forskellige familieformer kræver forskelligt samarbejde - Hvordan tilpasser du dit samarbejde til de enkelte forældre?
- Hvordan kan du skabe gensidig forståelse for og fællesskab mellem de mange forskellige måder at være forældre på i den forældregruppe, du har for øjeblikket?

Se mere om forældresamarbejde under film 2.

Filmens tema**Fakta**

- Invitér forældrene indenfor i dagplejen.
- Acceptér, at du og forældrene har forskellige perspektiver på barnet og anvend begges perspektiver i forhold til barnet.
- Forældresamarbejde handler også om at skabe et fællesskab mellem børnenes forældre.

Læs mere ...

- Lund og Mikkelsen i [Den styrkede pædagogiske læreplan. Grundbog](#) (2018), Dafolo.
- Forældresamarbejde dafolo.dk/paedagogikbasen/det-vigtige-foraeldresamarbejde-i-en-styrket-konte.aspx

Det sker i dagplejen

Håndbog til 4 film

Denne håndbog er en vejledning i, hvordan dagplejen kan anvende 4 film, som er udarbejdet af VIA Efter- og videreuddannelse – pædagogik og CFU for FOA. Filmene kan bruges i samarbejdet med forældrene, til at fortælle om "Det der sker i dagplejen", og de kan bruges som inspirationskilde og refleksionsværktøj i udviklingen af dagplejens praksis.

Filmenes temaer er: Leg og aktiviteter, forældresamarbejde, hverdagsrutiner og interview med forældre. Håndbogen består af temaark til de enkelte film med følgende indhold:

1. Beskrivelse, analyse og refleksion over filmens tematikker med udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan.
2. Refleksionskort med refleksionsspørgsmål til dialogen mellem dagplejer og forældre, til eget arbejde samt til brug i det kollegiale samarbejde.
3. Faktaboks med henvisninger til anvendt litteratur og forskning på området. Faktabokse indeholder også gode råd og inspiration til, hvordan dagplejeren kan indgå i dialog med forældrene om børnenes dannelse, trivsel, udvikling og læring.

Håndbogen er skrevet af lektor Kirsten Ringgaard, VIA Efter- og videreuddannelse – pædagogik og CFU, Campus Holstebro i samarbejde med Lektor Mathilde Tamberg Carstens, VIA, for FOA.

FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf. 46 97 26 26
foa.dk

Pædagogisk Sektor

FOA er Danmarks tredjestørste fagforening. Siden 1899 har vi kæmpet for bedre løn- og arbejdsforhold til vores medlemmer. Hovedopgaven er at indgå overenskomster, som sikrer en god løn og moderne, ordnede arbejdsvilkår. Det er FOA, der aftaler din løn, dine tillæg, din arbejdstid, din pension, dine barselsregler, dine ferieregler og dine muligheder for uddannelse. Vores opgave i FOA er også at sikre et stærkt fagligt fællesskab – og at udvikle din og vores faglighed på det pædagogiske område, så velfærden og gode arbejdspladser går hånd i hånd.